

«Норуот
күүһэ —
көмүөл
күүһэ!»

ЭНГСИЭЛИ

2011 сыл
Олунньу 19 күнэ
Сэрэдэ №21-22
(10466)

1935 сыл алтынчы 5
күнүттэн төрүттэммитэ

• Нам улууһун хаһыата •

1996, 2005, 2009 сылларга
«Сыл бастыҥ хаһыата»

Спорт — дьулууру, спорт — түдүүр
РЕСПУБЛИКА ТҮҮҤҮЛГӨЛЭРИГЭР

Олунньу 12 күнүгэр Тулагы нэһилиэгэр Дьокуускай куорат
мас тардыһылыгыгар «Комус мас» аһаҕас чемпионата
буолан ааста. Уопсайа 10 хамаандаттан 111 кыттааччы
кэлбититтэн, ол иһинэ 12 спорт маастара, 19 маастарга
кандидат кииристэ. Бииһи улууснутуттан 4 спортсмен
кытынна.

Ол курдук эр дьонно: 74 кг Анатолий Гладков — 2-с миэстэ
буолла, 82 кг Алексей Кутуков — 1-кы миэстэни ылла.
Ветерашарга: 65 кг Гаврил Петров — 3-с миэстэ, 75 кг үөһэ
ыйааһынна 2-с миэстэ буолла.

Мэнэ-Хаҥалас улууһун Майа нэһилиэгэр олунньу 11-12
күннэригэр Р. Цыпандин кэриэһигэр хапсаҕайга
республиканскай турнир буолан ааста.
80 кг Гаврил Слепцов — 2-с миэстэ, 90 кг Вадим Семенов —
1-кы миэстэ.

Олунньу 11-12 күннэригэр Дьокуускай куоракка уонна
Аллараа Бэстээх нэһилиэгэр спорт 10 көрүнэр СР
Президиуму уонна Правительствотун, «Дьокуускай
куорат», «Мэнэ-Хаҥалас улууһа» МТ, «Нам улууһа» МТ
дьаһалталарын уонна Аллараа Бэстээх нэһилиэгин
сүүмэрдэммит хамааңдалара күрэхтэстилэр.
Ол курдук бииһи хамааңдабыт дуобакка — 2-с м.,
саахымакка — 3-с м., мас тардыһылыгыгар — 3-с м., канат
тардыһылыгыгар — 3-с м., атах ооһууларыгар — 2-с м.,
эстафетага — 1-кы миэстэ буолан, уопсай түмүккэ 1-кы м.
— Аллараа Бэстээх, 2-с миэстэ — «Мэнэ-Хаҥалас» МТ, 3-с
миэстэ «Нам улууһа» МТ хамааңдалара табыстылар.

Олунньу 12-13 кк. Дьокуускай куоракка босвой
действнелар ветерашарын кубогар буулдьаһаһ ытыыга
республиканскай күрэхтэһии буолан ааста. Манна 8 улуус
уонна «Анаабыр алмаастара», ХИФУ, ДЮСШ-4
хамааңдалара күрэхтэстилэр. Намтан Петухов Прокопий 3-
с бочуоттаах миэстэни ылла. Оттон хамааңдаһаһ Мэнэ-
Хаҥалас бастаата, Горнай иккис, Сунтаар үһүс буолдулар.

Олунньу 12-13 кк. Нам с. нуучча дуобатыгар чемпионакка
14 кыттааччыттан бастакы лигага 1-кы миэстэни Сивцев
Айтал, НУТ 8-с кылааһын үөрэнээччитэ, 2-һи Д.С. Ефремов,
Түбэ орто оскуолатын физкультура учуутала, 3-һү Н.Е.
Колосов, Нам с. олохтооҕо, ыллылар.

Билигги кэмгэ нэһиликкэ олохтор таһыма оҕоҕо быһаччы дьайар. Ким даҕаны контуруоллаабат, эдьийдэригэр, эһээлэригэр-эбээлэригэр, атын аймактарыгар олорон үөрэнэр оҕо элбэх.

Сорох оҕолор тороппуттээх эрэри оптукалара олус ыарахан олохтоохтор, үлэлиир саастаахха үлэ көстүбэт. Иһэллэр-аһыыллар, кыамматтар-тийиммэттэр, дьиз кэргэн кризисхэ ыбылы ылар. Ол эбэтэр саамай сүрүнэ — билиги олохпут укулаатын уларыттыпта, олох-дьаһах сатарыйыпта диибит.

Итиэннэ оҕону иитин кыһалдаттын тороппут бэйэтэ илпэккэ эрэ, общественноска ситэнэр. Оҕо ол-бу араас буоллабына соһуйабыт, өмүрүбүт, түбүк бөҕөтө үөскээн тахсар, кыһалда иитиллэр. Олоххо саамай көмүскэлэ суох араага — оҕо. Кипини ойүүр туһуттап уустук иитиллээххэ сэттэ «пээпкэ» тэриллэр. Бу туһунан кырдыгынан көпсийибит.

1. ОҕО СОКУОННАЙ ИНТЭРИЭНН КӨМҮСКҮҮР ИНИИТТЭН

Улуустаагы сокуоннай саастарын ситэ илик оҕолор дьыалаларыгар уопна киһилэр быраатарып көмүскүүр комиссия эппиэтиир секретара М.А. Ядрихинская:

— Ханнык баҕарар үлэҕэ түмсүүлээх, элбэх буоллаахына кыайылаах, үлэ түмүктээх буолар, ол иһин хас нэһилиэк ахсын 2003 с. общественной КДН-нар тэриллэн бэйэлэрин нэһиликтэрин иһинэн оҕолору, төрөппүттэри кытта үлэлэһэллэр, уопсайа улууска 20 комиссия үлэлиир. Бу общественной комиссиялар салайааччыларынан нэһилиэк баһылыктара эбэтэр киһилэр солбуулааччылары аһаан үлэлииллэр, онон үлэхамнас баһылык тэрээһининэн ытыллар буолан нэһилиэк тэрилтэлэрэ, общественность бары кыттыһан үлэлииллэр.

Мань тэҥэ 11 тэрилтэни кытта межведомственной дуоҕабар түһэрсэн оҕону иитиһэ, сайыннарыпта, иллэн кэмнэрин туһалаахтык атааралларыгар тэҥнэ үлэлиибит. Ол курдук эмиз 2003 с. саралаан бар дуоҕабарга олохторун үөрэх управлениета, Намнаадыс дьыала органа, киһи балыһа, социальной харалта управлениета, опека уонна попечительство отдела, дьиз кэргэн уонна оҕо отдела, ыччат отдела, спорт отдела, культура управлениета, ыччат социальной- психологической өйбүл киһиэ уонна дьарыктаах буолуу киһиэ бары биір сорукутаах үлэлиибит.

Улуустаагы комиссия барыларын биіргэ түмөр инниттэн 3 араас программалары оҕорон улуус сөбүлүгүн депутаттарыгар биіргэттэрэн үлэни сүрүннээн ытыр. Ол курдук 2003 с. «Профилактика безнадзорности и правонарушений несовершеннолетних в Намском улусе», 2005 с. «Профилактика наркомании, токсикомании, табакокурения, алкоголизма и их социальных последствий в Намском улусе» программалары оҕорон сыл ахсын улуус бюджетиттан 100000-300000 солк. үп көрүллэн былааннаах үлэ ытыллан кэллэ. 2008 с. өссө биір «Подросток» программа 2009-2011 с. оҕоһуллан баран үп-харчы көрүллүбөккэ элбэх араас оҕолорго аналлаах бырайыактар олоххо кыайан киирбэттэр.

Бу ааспыт 2010 с. улуус бюджетыгар үп-харчы кырыымчык буолан бары программаларытыгар барытыгар харчы кыайан көрүллүбэтэ. Ол эрэн программаҕа киирбит хайысхаларынан сыллаагы улуус КДН-нын былаана бары общественной комиссиялары, тэрилтэлэри хабар сыаллаах оҕоһуллан улуус баһылыгынан биіргэттиллэн үлэ-хамнас биіргэ ытыллар. Хас биірдии общественной комиссиялар, тэрилтэлэр, общественнай түмсүүлэр бэйэлэрэ эмиз былаан оҕостон араас хайысханан оҕолору, тороппуттары кытта үлэлииллэр, чол олоххо үлэлэһэргэ улахан болдомторун уураллар. Сыл түмүгүнэн туох үлэни ыппыттарын контуруоллуубут, бэрэбиэркэлиибит, ханна итэбэс баарын булан туоратарга үлэлэһибит.

Оҕолор иллэн кэмнэрин туһалаахтык атааралларыгар, дьарыктаах буолалларыгар улахан болдомто уурулуон наада. Оҕолорго соптоох сынныанар, бэйэлэрин интэриестэринэн сайдар, кыахтарынан дьарыкта-

нар, иллэн кэмнэрин туһалаахтык атаарар усулуобуйаны тэрийбөккэ сылдьан биір кэм наар мөдөр, буруйдуур эрэ өттүнэн сыһыаннаһар сыһа дии сыныбын. Бу 2011 с. программаларытыгар барыта түмүлүн «Профилактика правонарушений» дьиз ил дьыала отделын иһинэн үлэлиир программаҕа холбонон эл-

темаларынан киһилэргэ уонна рекламнай роликтарга оҕолорго, ыччаттарга конкурстары ыытар былааннаахпыт. Бу Саха сириттэр киһиэ сайдыытын пропагандалааһына үлэлэһи эмиз буолар. Аныгыскы конкурспутун правовой темаҕа ыытаммыт дьиз кэргэнинэн эмиз кытыннарыахпыт баҕарабыт. Билигин улахан болдомтону оҕо төрөппүт правовой культуралаах буолалларыгар уура сыаллаахпыт.

Сүрүн үлэни «Правовед» кулууп (сал. Корнилова В.А., киһи библиотекаҕа правовой информация киһини сал.) нонго ыытабыт. Бу кулуупка чилиэннэринэн КДН, ыччат психологической киһиниттэн, холуобунай-исполнительной инспекциятан үлэһиттэр уонна киһи быраабын уонна оҕо быраабын көмүскүүр болуочунайдар киирэллэр. Кулууп тэрээһининэн оҕолорго «Имено

всем обществом» дьиз улуус баһылыгын Дьаһала тахсыбыта. Дьаһалга олохторун Ильин А.И. хас нэһилиэк ахсын баһылыктар бу общественной хамсааһыны тэрийэн үлэни сүрүннүүр бөлөхтөрү салайалларыгар, нэһилиэккэ баар тэрилтэлэр, түмсүүлэр уонна биірдиһлэн дьон чөл олоххо үлэлэһэр баа санааларын, этиилэрин олоххо киллэрэргэ кыһаллалларыгар, оҕону иитиһэ, дьарыктаах оҕорууга, арыгы иһэр төрөппүттэри кытта үлэни күүһүрдэллэригэр соруудахтаабыта уонна бары тэрилтэлэргэ бу хайысхаҕа былааннаах үлэни ыыталларыгар, төрөппүттэр оҕолорун көрүүлэригэр, иитиһэлэригэр, үөрэтиллэригэр эппиэтинэстэрин үрдэтэллэригэр соруу турбута.

Улууспут баһылыгын бу ынырыгытын 12 нэһилиэк баһы-

(2009 с. — 12), ытархай кулутэ-оннээһингэ — 1 (2009 с. — 0), оҕо паспорун бириэмэттэргэ, 14 сааһыгар, ылбатаҕар 5 дьыала (2009 с. — 13), мань таһынан оҕо дьизттэн көнүлэ суох барыта — 5 (2009 с. — 8), холуобунай эппиэтинэскэ тардыллар саастарын ситэ илик оҕолор буруйу оҕорууларыгар — 8 (2009 с. — 5), 32 оҕо оскуола Устаабын кэһэн, элбэх уруогу биричиинэтэ суох көтүтэн уонна киһиэ 22 чаас кэһиниттэн уулуссаҕа, общественнай миэстэҕэ төрөппүтэ суох сылдьан, 15 сайабылыанна төрөппүттэн оҕолорун улуустаагы учуоттан таһаартарар туһунан бааллар. Оҕолору көрүү түмүгүнэн 12 административнай ыстараап толонуу Уопсайа 5000 солк., атыттарга сэрэтии бэрилиннэ, улуустаагы учуокка 14 оҕо туруорулунна, 88 оҕо бары нэһиликтэринэн общественнай КДН уонна оскуола учуотугар турдулар, онтон 14 оҕо учуоттан таһыста. Сыл түмүгүнэн улуустаагы КДН учуотугар 28 оҕо турар.

Тороппуттэр кэлин оҕону көрүү, иитиһ, үөрэтии эппиэтинэһин толорууларга намтаан иһэр. Ол курдук, сылахсын улуустаагы КДН-на төрөппүттэргэ матырыйаал киириитэ элбээн иһэр. 2009 с. 94 төрөппүт дүү үлэлэнэн миэрэ ылыллыбыт буоллабына, 2010 с. 134 төрөппүккэ матырыйаал көрүлүннэ, олиһиттэн 90 административнай боротокуол (2009 с. — 67), комиссияҕа көрүү түмүгүнэн 58 төрөппүт 22500 солк. ыстараап толонто, 76 төрөппүт сэрэтии ылла, социальнай өттүнэн кутталлаах дьиз кэргэттэр учуоттарыгар туруорулунна. Ааспыт сылга суут уураабынан 20 төрөппүт быраабы быһыллан 19 оҕо тулайах хаалан ыалга иитиллэ бардылар, сорохтор детдомна, 2 төрөппүккэ оҕо хабар сыһыаннарыгар холуобунай дьыала тэриллэн 115 уонна 125 ыст. сууттанныллар. Уопсайынан нэһиликтэринэн 227 дьиз кэргэнгэ патронаж оҕоһулунна, эбии 17 учуокка турда, 13 учуоттан таһыста, олиһиттэн 11 дьиз кэргэн коһон, 2 дьиз кэргэн оҕолору 18 саастарын туолан. Ол иһин сыл түмүгүнэн социальнай өттүнэн кутталлаах дьиз кэргэттэр учуоттарыгар 121 ыал туруорулунна (2009 с. — 117). Улуустаагы уонна общественной комиссиялар дьүүлүүр, буруйдуур эрэ буолбакка, дьиз кэргэнгэ көмөлөһөр сыаллаах үлэлиибит. Ол курдук 86 төрөппүт арыгытан эмтэнэрлэргэ көмө оҕоһулунна, 353 дьиз кэргэнгэ материльнай көмө, 291 араас өгөһөөх, документация көмө оҕоһуллар, 7 төрөппүт социальнай реабилитацияҕа барда.

Мань таһынан улахан дьонго оҕону арыгылатылларга тахса турар, ол курдук, 5 киһи РФ КоАП 6.10 ыст. ыстараап төлөөтүлэр.

Кэлинги кэмгэ киһи ойун-санаатын булжууар араас куһаҕан көстүүлэр элбээн, куһаҕан дьахыллар дэлэйэн оҕону, ыччаты сир-майгы өттүнэн иитэргэ анардас тыһынан, биірдиһлэн ытыллар мероприятиеларынан эбэтэр мөһөн-такайан эрэ иитэр, кэрэҕэ угууар ыараан иһэр, ол иһин киһилэргэ бүтэһэрт үгэстэрин, үөрэхтэрин, сахалыи итэҕали, культураны билиһиннэрэ, үөрэтэ, ылыннара сатыыбыт.

Биллэн турар, билигин кэмгэ анардастыи оҕону эрэ кытта үлэлэнэн киһини чөл олоххо тардар, угууар ыарахан, манна общество бүттүүн уларыһан, чөл ологу оро тутуон наада. Общество доруобай буоллабына — кэһчээри ыччат кэскиллээх буолуоҕа. Билсэр тел. 42-8-19.

Балэмээтэ
БЫДЫЙ Дьогор,
суруналыыс

(Салгыта бэчээттэниэ)

Күккүн куоттарыма, сүргүн сүтэриэм!

КЭНЧЭЭРИ ЫЧЧАПЫТ КЭСКИЛИН ТУҢУГАР

бэх былааннамыт үлэлэр быһыл толорулаллара саарбах буолла. Онон 2009 с. элбэх оҕо интэриэһин хаппыт мероприятиелары сыл ахсын ыытарга былааннаан баран, ааспыт сылга харчы суорууна кыайан ыппатыбыт, ол иһин бу сылга нэһилиэнньэ, тэрилтэлэр күүс-көмө буолалларыгар баҕарабыт.

Улуустаагы комиссия уонна «Түөлбэ» оҕо киһиэ тэрийиһлэринэн 2011 с. олунньуга «Биһиги — чөл олох иһин!» («Мы — за ЗОЖ!») дьиз кылгас киһилэргэ уонна рекламнай роликтарга оҕолорго уонна оҕо тэрилтэлэригэр аһаан бастакы улуустаагы конкурс биллэрбиһит. Конкурса 9 оскуолаттан (НУТ, НСОПШ N 1, НСОПШ N 2, П-ХСОПШ, 1-ХСОПШ, Хамаҕатта СОШ, Таастаах ООШ, Затоннаагы ООШ, Партизан СОШ) уонна 4 оҕо тэрилтэтиттэн «Түөлбэ» оҕо киһиниттэн, «Ыллык» оҕо киһиниттэн, «Кэскил» оҕо вокальной студиятыттан») уопсайа 24 үлэ киирбитэ, ол иһитэр 10 киһиэ уонна 14 рекламнай роликтар. Манна уопсайа 150-тан тахса оҕо салайааччыларын, учууталларынан кыттыбыттар. Онон биһиги оҕолорбут чөл олох иһин үлэлэһэргэ бэйэлэрин кылааттары киллэрбиттэрэ уонна баҕаларын биллэрбиттэрэ.

Киһирбит үлэлэри жюри көрөн конкурс түмүгүнэн кылгас киһилэргэ 1-кы миэстэни «Кэмсини» дьиз П-ХСОПШ оҕолору оҕорбут киһилэрэ ылбыта (сал. Слепцова А.Р.), 2-с миэстэни НУТ үөрэнээччилэрин «Кур OFF» дьиз киһилэрэ (сал. Рехлясова А.Д.) уонна 3-с миэстэни «Адыаммыт олох» дьиз эмиз НУТ үөрэнээччилэрэ оҕорбут киһилэрэ ылбыта (сал. Адамова Л.П.). Оттон рекламнай роликтарга 1-кы миэстэни 1 N-дээх НСОПШ үөрэнээччилэрин «Эдэр кэлүөнэ — чөл олох» дьиз үлэһитэ ылбыта (сал. Кривопапкина Л.И.), 2-с миэстэни «Дьылҕан бэйэн илигитэр» дьиз үлэһэн «Түөлбэ» оҕо киһинигэр мультипликациянан дьарыктанар кыра кылаас оҕолору ылбытара (сал. Сивцев Ю.А.), 3-с миэстэни 2 N-дээх НСОПШ үөрэнээччилэрэ «Журить или жить» дьиз үлэлэрэ ылбыта (сал. Егоров О.Н.). Мань таһынан 9 номинация олохтооммута. Үчүтэй үлэлээх киһилэри уонна роликтары нэһилиэнньэҕэ «Саха» НККК Намнаагы филиала көрдөрбүтэ. Бу киһилэри биһиги инникитин чөл ологу пропагандалырга туһунан телевизорунан салгыи көрдөрүөхпүтүн баҕарабыт, уонна оҕолорго, тороппуттэргэ аһаан ыытар лекцияларбытыгар, бэһиэдэлэригиттэр, төгүрүк остуолларга уонна ток-шоуларга кыттар матырыйаалларыт буолаллар.

Инникитин сыл ахсын араас

право» дьиз элбэх ток-шоулары, бэһиэдэлэри, лекциялары, конкурстары, анкетированиелары оҕордубут. 2009 с. быраабы биллэрбэттэргэ «Мир моих прав» бастакы улуустаагы тууру дьиз ыытаммыт бастакы кэтэхтэн ытыллыбыт этапка 67 оҕо кыттыбыта, онтон иккис этапка 58 оҕо киирэннэр күрэхтэспиттэрэ, кыайылыахтар анал бириис ылбытара,

Мань таһынан оҕолорго уонна ыччаттарга чөл олоххо актыыбнастарын үрдэтэр. Бу хайысхаҕа үлэни күүһүрдэр инниттэн уонна хас биірдии оҕо, ыччат чөл ологу биігэтик талан бэйэтин оҕолор, доруобуйатыгар эппиэтинэстээхтик сыһыаннарыгар күүс-көмө буолар сыалтан «Я сделаю свой выбор» дьиз аастаах 1 улуустаагы оҕолорго уонна ыччаттарга аналлаах слету 2010 с. тэрийэн ыыттыбыт. Бу слекка саала толору киһи кыттыыны ылбыта олус үөрүүлээх. Манна оскуолалартан салайааччыларын кытта актыыбнай, үчүтэй үөрэхтээх эрэ оҕолор буолбакка, буруйу оҕорон, бэрээдэги кэһэн, арыгы, пийбэ иһэн милицияҕа, КДН уонна оскуола учуотугар турбут оҕолор кытта кэлэн кыттан биіргэ кыттыыны ыллылар.

Оҕо доруобай, бары үчүтэй өрүттэрин сайдыылаах буоларын туһутар үлэлэһэргэ общественность күүһүгэр, комотугар тирээбэрибит. Ол курдук «Иитиһи — бүттүүн общественан» дьиз 2007 с. республикаҕа ытыллыбыт общественной хамсааһыны ойоон улууспутугар 2007 с. алтынньыта 1 улуустаагы конференцияны тэрийэн ыппыппыт, онно резолюция ылыннан, бу хамсааһын үлэтин саҕалаабыта. Сөбүт тэриллэн, бары нэһиликтэри кэрийэн хамсааһыны өйүүллэригэр үлэлэһи ытыллыбыта. 2009 с. муус устар ый 9 күнүгэр П улуустаагы конференцияны тэрийэн ыппыппыт, манна улуус баһылыга Ильин А.И. кыттыыны ылан, үгүс киһи кэлэн кыһ көпсөтии тахсыбыта, салгыи үлэлэһэргэ улахан резолюция ылыммыппыт, сана 23 киһилээх «Иитиһи — бүттүүн общественан» хамсааһын улуустаагы сөбүтэ талыллыбыта. Улуустаагы сөбүт салайааччытынан улуус баһылыга Ильин А.И. талыллыбыта. Киһи инникитин оҕону иитиһэ, сайыннарыыта, чөл ологу тэһитиһэ улахан болдомтону ууран үлэлэһэргэ сөбүлөһүн биэрэн бары нэһилиэк баһылыктарын, тэрилтэлэр уонна общественнай түмсүү салайааччыларын, үлэһиттэрин бу хайысхаҕа тэһнэ түмсүүлээхтик үлэлэһэргэ, учуокка турар оҕолорго общественнай иитээччи буоларга ынырыбыта.

2009 с. муус устар 16 күнүгэр 389 N-дээх «О работе общественно-го движения «Воспитание —

лыктара эрэ ойоон үлэни сүрүннүүр бөлөхтөрү тэриимиттэрэ (Үөдэй, Түбэ, П.Хомустаах, Кобокон, Хатырык, Хамаҕатта, Таастаах, 1.Хомустаах, Модут, Салбан, Фрунзе, Хатын Арыы нэһиликтэригэр уонна Нам селотугар) уонна баһылык Дьаһалын олоххо киллэрэргэ ылысбыттар, ол эрэн сорох нэһиликтэргэ үлэ тэрээһинэ бытаан.

Билигин да оҕолор буруйу оҕорууларга, бэрээдэги кэһиллэрэ тахса турар, ол эрэн сыл ахсын буруйу оҕоруу кыччаан иһэрэ үрдэр. Ол курдук, 2008 сылы кытта тэһнээтэххэ 2009 сыл түмүгүнэн оҕолор буруйу оҕорууларга 39,2% кыччаата (2008 с. — 56, 2007 с. — 40, 2008 с. — 28, 2009 с. — 17), онтон 2010 с. буруйу оҕоруу 21 дьиз отчуот көрдөрөр, олтынан баран манна 2009 с. 3 буруйу оҕорбут оҕолор 2010 с. сууттанан суут уурааҕа таһыста. Оҕолор бэйэлэрэ улахан киһитэ суох оҕорууларга 26-тан 9-ка диэри түстэ. Онон тороппуттэр, оскуола, КДН-нар уонна бары оҕону кытта үлэлэһэр тэрилтэлэр профилактика үлэтин ыытарга кыһаналлара көстөр. Ол тынан баран, оҕолор группанан сылдьан буруйу оҕорууларга тахса турар (2009 с. — 11 группанан буруй, 2010 с. — 14). Улахан дьон оҕону илдэ сылдьан буруйу оҕорууларга тахса турар, 2010 с. 12 буруйу оҕоһулунна (2009 с. — 9). Мань таһынан кыра оҕолор буруйу оҕорууларга, бэрээдэги кэһиһи, пийбэ, арыгы иһи тахса турар.

Улуустаагы уонна общественной КДН биір сүрүн үлэлэрэ — бэрээдэги кэһэр уонна сокуону тутуспат оҕолору, төрөппүттэри дүүллээһин уонна миэрэ ылыта. 2010 с. 21 буруйу оҕоһуллан 20 оҕо холуобунай эппиэтинэскэ тардылынна (2009 с. — 21 оҕо 17 буруйу оҕорбута). Ол курдук КДН улуустаагы уонна общественной комиссияларын муннахтарыгар уопсайа 276 матырыйаал көрүлүннэ (2009 с. — 172), ол иһиттэн 117 матырыйаал милициятан киирдэ, сорох матырыйааллар оскуолаттан, төрөппүттэртэн уонна комиссия бэйэтин баһаарытынан көрүлүннүлэр.

Комиссияҕа киирбит матырыйааллартан 82 матырыйаал уопсайа 102 оҕолорго сыһааннаах (2009 с. — 70 матырыйаалга 108 оҕо көрүллүбүтэ), ол иһиттэн оскуола 95 уонна профтехлицей 7 оҕолору, оскуола 6 оҕото хаттаан буруйу оҕорон көрүлүннэ. Көрүллүбүт матырыйааллартан 18 административнай матырыйаал (2009 с. — 25), ол курдук милициятан оҕо арыгылааһыныгар 12 дьыала

Сокуну тутуһуу — барыбыт эбээһинэспит

ДЫИЭ СЫЛААС БУОЛУОХТААХ

Бу күннэргэ биһиги улууспутугар СР Киһи быраабыгар боломуочунай аппараатын отделын салайааччыта Николай Семенович Бурцев уонна СР Ис дьыалаҕа министерствотын хомбуойдааһыҥҥа уонна анал учреждениелар үлэлэрин тэрийэр отдел начальнига Андрей Алексеевич Савкин тахсан улууспут ИДьО-ын саҥа начальнигын Р.А. Седалицевы кытта көрүстүлэр. Отдел үлэтин-хамнаһын, дыиэ-уот туругун, итинэн хааччыллыгытын билсестилэр. Гражданнар быстах кэмгэ тутуллар (хааллар) изолятордарыгар (ИВС) сылдьан камералары кэрийэн көрдүлэр. Онно сытааччылары сирэй көрсөн кэпсэтилэр, усулуобуйа, сыһыан хайдаҕын ыйытталастылар.

Хаайылла сытааччылар: милиция сотрудниктарын өттүлэриттэн ханнык да ыгыыны-түүрүүнү, куруубай сыһыаны, быраабы күүмчүлүүр дьайыгылары көрсүбэттэрин, элементарнай усулуобуйанан хааччыллалларын, туох да үнсүүлэрэ, туруорсуулара суоҕун, арай камералара тымныгытын кэпсэтилэр. Баар балаһыанньаны сиһилии билсэн, көрөн-истэн баран бэрэбиэркэлээччилэр: отдел дыиэтэ итинэн ситэри хааччыллыбат эбит, онон бу итэҕэһи туоратыыны туһааннаах тэрилтэлэргэ, салайааччыларга туруорсан, сыспакка-соспокко быһаарарга диэн түмүктээһини онордулар.

Хаһан да, туохха да ситгэнэн киһи бырааба хааччахтаныа-күүмчүлэниэ суохтаах. Онон киһи оловор, доруобуйатыгар кутталы үөскөппэт усулуобуйа мэлдьи баар буолуута ситиһиллиэхтээх, тэриллэхтээх.

Иннокентий ИВАНОВ,

СР Киһи быраабыгар боломуочунай общественной бэрэстэбиитэлэ

Оҕо — олох сибэккитэ

УБАЙБЫТ ТУТУУТА ТИЛИННЭ

Ааспыт сылтан ыла биһиги улууспутугар кырачаан оҕолорбутугар анаан оҕо садтарын тутууга, бырадыллыбыт дьиэлэри чөл түһэрэн биэриигэ тэтимнээх үлэ барда. Ол курдук, II Хомуस्ताахха, Хатын Арыы Алпаанытыгар саҥа оҕо саадын дьиэлэрэ тутулуннулар. Хатырыкка, I Хомуस्ताахха уонна Граф Биэрэтэр саҥа дьиэлэр көндөйдөрө таһаарылынылар.

Балары сэргэ улуус киинитэр, Намнаабы педагогической колледж таһыгар бырадыллан турбут урукку училище үөрэтэр корпусуна саҥардыллан оҕо саада үлэлииритэр эппиэттиир ғына саҥардылына. Бу дьиэни чөл түһэриигэ «Быйан» ХЭТ (ген. дир. Р.Е. Окороков), «Нам» МТС (нач. П.Л. Федоров) уонна индивидуальной предприниматель М.М. Сысолытин ылсан үлэлээтилэр. Онон бу ый саҥатыгар саҥардыллан тутуллубут дыиэ аһыллар үөрүүлээх күнүн бэлиэтээһин тэрээһинэ буолан ааста.

Детсад аһыллыгытын бу үөрүүлээх күнүгэр улуус бары детсадтарын бэрэстэбиитэлэрэ, СР Үөрэҕин министерствотын бэрэстэбиитэлэ, улуус баһылыгын солбуйааччылар, үөрэҕири управлениетын начальнига, методической киин үлэһиттэрэ ыҥырыллан сырыттылар. Кэлбит ыалдьыттар дыиэ-уот аһыллыгытын көрөһөлиир аалай диэнтэ баһыллыгытын көннө иһирдэ киирэн дыиэ иһин кэрийэн көрдүлэр-иһитилэр уонна алгысчыт Н.Ф. Гурьев аал уоту айах тутар сиэри-туому толоруутугар кытыннылар.

Алгысчыт алгыһын, арчылааһынын көнниттэн оҕо саадын аһыы үөрүүлээх түһүмэвэр бу дьиэни тупсаран онорбут «Быйан» ХЭТ генеральной директора Р.Е. Окороков оскуола-саад директоругар А.И. Ивановаҕа символической күлүүһү туттарда. Ол кэнниттэн «Намулууна» МТ баһылыгын тутууга солбуйааччы Г.В. Гуляев, СР Үөрэҕин министерствотын уопсай үөрэхтээһин отделын начальнигын солбуйааччы А.В. Николаева, улуус үөрэҕин управлениетын начальнига В.Н. Дьяконова эбэрдэ тылы эттилэр, наҕараадалары, бөлөхтэри туттардылар. Эбэрдэлэр быыстарыгар детсад кырачаан иһитилээччилэрэ, үлэһиттэрэ олус үчүгэй, сэргэх концерты туруордулар. Истин-иһирэх, кэрэ, ис дууһаттан сабыллар иэйиилээх ырыалары ыллаан, кэлбит ыалдьыттарын үөртүлэр, сэргэхситтилэр, талааннарынан сохтордулар.

А.В. Николаева СР Үөрэҕин министерствота дыиэ малын-салын толору комплексынан хааччыгарта быһаарбытын, Г.В. Гуляев улуус дьаһалтата 100 тыһ. солк. суумалаах көмө онорорун, «Быйан» ХЭТ 10 тыһ. солк. бөлөхтиирин туһунан иһитиннэрдилэр уонна сертификаттары туттардылар.

Үөрүүлээх күннэ кэлбит ыалдьыттар бары бу түмсүүлээх, дьордурдаах, эрчимнээх коллективка өссө үрдүк ситиһиилэри, айымньылаах үлэни баҕардылар.

Товоостоох түгэнигэн туһанан ахтан-санаан ыллахха, бу дыиэни 1953-54 сс. улуу убайбыт И.Е. Винокуров иилээн-саҕалаан туттарбыта. Онтон быйыл бу тутуу — кини өрөгөйдөөх үбүлүөйэ бэлиэтэнэр сылыгар саҥардыллан — иккис тыын ылан, кырачаан оҕолорбут көскиллэрин көнөтөр, саргыларын салайар биһиктэрэ буолар дьоллоһно.

Иннокентий ИВАНОВ

ТУМУС ТУТТАР КИҢИБИТ

Мин хаһыаттарга суруйар буолбутум 20-чэ сыл буолла. Бу тухары араас идэлээх, үлэлээх, олохтоох дьоннор тустарынан суруйабын, хас биридди киһи история сорҕото дии саныбын. Дьону кытта ингэнтонон кэпсэттэххэ — кини олоҕо хайаан да кэрэхсэ- нэр суолталаах буолар. Бүгүн биһиги нэһилиэккэ ула- ханнык убаастанар, тумус туттар киһибит Перевало- ва Надежда Петровна туһунан кэпсиэм.

Кини эдэр сааһыгар Улан-Удэ куоракка тыа хаһа- айыстыбатын институтугар үөрэнэн, ветбыраас идэ- ни ылан, дойдутугар олус наадалаах специалист буо- лан кэлбитэ. Ити 1960 сыл этэ. Үлэтин саҥа тэрилли- бит «Нам» совхозка ветеринарнай бырааһынан саҥалаабыта. Бу кэмнэргэ анал үөрэхтээх ветеринар- дар кэлитэлээн, үлэҕэ саҥа сүүрээһини киллэрэн эрэр кэмнэрэ этэ. Сүөһү туруга, аһылыга, эбии аһы- лык, саҥа төрүүх ылыллыгытын бырыһыанын, туру- гун үрдэтии иһин араас хабааннаах правительствен- ной соруудахтары олоххо киллэриниэх үгүс үлэҕэ кы- хамнытын уурара. «Нам» совхоз республикаҕа бастыһынар кэккэлэригэр ааттанарыгар Надежда Пет- ровна кылаата эмиз баар. Оруобуна 30 сыл тыа хаһа- айыстыбатыгар бэйэтин специализациянынан ветбыраас, кылаабынай ветбыраас, кэлин ветаптекаҕа үтүө суо- бастаахтык үлэлээбитин туоһунан элбэх грамота- лар, хайҕал суруктар, үлэ, тыыл ветерана, «100 лет профсоюзу России», «Почетный ветеран Саха (Яку- тия)» диин мэтээллэр, Нам улуунун бочуоттаах киһи- тин аата кини үлэтин түмүктэрэ буолаллар.

Кэргэнинээн Николай Егоровичтыын дьоллоох олоҕу олохтооттара, үс уол оҕолохтор, үс сиэннээхтэр. Биһир бэйэм Николай Егоровичы Дьокуускай куорат 2 N-дээх оскуолатыгар 9-с кылааска (ити 1959 с.) үөрэнэ сылдьыахпыттан билэбин. Кини онно студент сылдь- ан, 2 сыл биһиэхэ педпрактикатын барбыта, оттон 1975 сылтан биһиргэ үлэлээбиппинэн кини туттабын, элбэх- хэ киниттэн үөрэммитим.

Надежда Петровна олоххо олус актыыбынай пози- циялаах киһи — уус-уран деятельность актыыбынай кыттыылааҕа, оскуолаҕа оҕолоругар, кинилэр үөрэнэр кылаастарыгар оҕолорго да, учууталларга да сүбэһит, көмөлөһөөччү. Кини билигин нэһилиэк ветераннарын сэбиэтин председателинэн 2005 сылтан үлэлиир, сэ- биэт үгүс хайысхалаах үлэтин чилиэннэрин кытта сүбэһэн салайар, Нам улуунугар 1 Хомустаах ветер- аннарын үлэтэ холобурга сылдьарыгар үтүөтэ үгүс. Олохпутугар элбэх саҥа сыдыаннары киллэрбит: 70

рин бэлиэтиибит, сылга 4-тэ түмсэн бырааһынныктары тэрийэбит, бэйэбит испитигэр араас быыстапкалары, күрэхтэри о.д.а. араас мероприятиелары ыытабыт. Вете- раннар сэбиэттэрэ оскуола бастыҥ выпускнигар стипен- дия аныыр, үрдүк ситиһиилээх оҕолорго эмиз көмөлөһөр. Быйыл саамай үөрүүлээх событиеларынан буолар: вете- раннар балаһаннарын тутан бүтэрэн эрэбит. Манна биһир да ветеран туора турбакка араас үлэҕэ барытыгар кытын- ыбыт. Оттон Надежда Петровна бу үлэ барарыгар Васи- льев Анатолий Ивановичтыын, нэһилиэк баһылыктара Ат- ласовтыын, Жирковтуун тэбис- тэннэ үлэлэһэр, үлэ барарын хонтуруоллаһар.

Мин сэри саҥаланытыгар төрөөбүт буоламмын ити ыра- хан сыллара билбэппин. Ол иһин бэйэбиттэн аҕа саастаах дьонтон ыйыталаһарбын сөбүлүүбүн. Ол кэмнэр туһунан Надежда Петровна манньк кэпсиир.

Ийэтэ Үөдэйтэн төрүттээх. Кинини дьонно олус эдэр сааһы- гар Ядреев Николай диин сэниэ ыал соҕоттох уолугар холбообут- тар. Сүөһү, сылгы иитэр сэниэ ыал эбиттэр. Сүрдээх эйэлээх- тик олохтооттар, 10-чата оҕолом- муттарыттан 3 эрэ уол ордубут. Иван диин уоллара зоо- техник идэлэммит, Иннокентий учуутал, Александр ос- куоланы сэри кэмигэр бүтэрбит. Кинилэри сэниэ ыаллар диин кулаахтаабыттар, сүөһүлэрин, сылгыларын тутан ылыбыттар. Ол ырахан кэмнэри тулуйбакка Николай ула- ханнык ыалдыан өлөн хаалар. Өлбүтүн кэннэ Уус-Алдан дьонно: «Николай олус үтүө санаалаах киһи этэ, Биһиги ки- ниэхэ сайын окко үлэлээбиппитигэр хамнаспытын үчүгэйдик төлөөбүтэ, олус элбэх баайа суоҕа», — диин көмүскэс- питтэр, онтон дьэ кулаартан тохтотон сорох сүөһүлэр- ин, сылгыларын төннөрбүттэр.

Ити кэмгэ Александра Иннокентьевна биригэдьи- ринэн үлэли сырыттаһына, колхоз председателэ Ядреев: «Эн оҕолоргон үөрэттэрэ куоракка көс», — диин сүбэлээ- битигэр, куоракка көспүттэр, онно Хатаска олохтооттар, оҕолор үөрэммиттэр. Ол кэмгэ Александра Перевалов Петр Никитич диин сааһыгар кэргэннэммитэх 40 саастаах колхоз председателинэн үлэлиир киһиэхэ кэргэн тахсы- быт. Дьэ, бу кэмгэ Надежда төрөөбүт, бу 1935 сыл ахсын- ны 6 күнэ үһү. Надежда 2-лээбэр аҕатын Петр Никитичи хатастар төһө эмэ көмүскэһэ сатаабыттарын үрдүнэн, ре- прессиялаан, илдьэ барбыттар уонна сотору буолан баран «ыалдыан өлө» диин биллэрбиттэр. Онон бу киһини кытта Надежда ийэтэ икки эрэ сыл олороохтообут уонна улахан уола Иван Тааттаҕа кыл. зоотехнигынан үлэли олохтору-

гар икки уолун, кыра Надятын илдьэ көспүт. Манна олох- дохторуна дьэ 1941 сыл, бэс ыйын 22 к. тийиэн кэлбит. Атырдыах ыйыгар Иван сэриигэ ыҥырыллар. Ол кэми Надежда Петровна манньк кэпсиир: «Убайым Иван ми- итин велосипедынан хатааһыла сылдьан, ийэг ытаа- таһына ыллаан, үгүсүлээн саататаар, ыалдыбатын диин элбэхтик көмөлөһөөр», — диибит уонна маҕаһынтан ис- тээх сон, бэргэһэ, хаатынка атыыласпыт. Ол сэриигэ ба- рарыгар кэс тыла эбит», — диир.

Эһиилигэр, 1972 с. күһүнүгэр убайдара Иннокентий, Александр сэриигэ барбыттар. Александр оскуоланы бүтэрээт, тылланан, баҕа өттүнэн барбыт. Ийэлэрэ ити кэмгэ улахан ыалдыан балыһаҕа сыппыт, уолатта- рын кыайан атаарбатах. Бу кэмтэн кыра Надяҕа ырахан олох кэлбит. Уопсай дьэҕэ бэйэтэ соҕоттох олох- бут. Балыһаҕа бардаһына, ийэтэ өлүү аһылыгыттан аһа- тар эбит, ону көрөн эдэр Лифшиц диин быраас Надяны балыһаҕа аһатар буолбут. Инньэ гынан кыра Надя ач- чыктыыр диин билбэтэх. Ол курдук эрэйдээхтик олох- дохторуна, куораттан райкомҕа тойоттор кэлбиттэр. Онон ким эрэ эппитинэн кыра Надя ол тойотторго тий- эн, дойдубутугар барыа этибит диибит. Ол күһүнүгэр «Кыһыл» диин пароходунан хаайылыахтары кытта Дьо- куускайга кэлбиттэр.

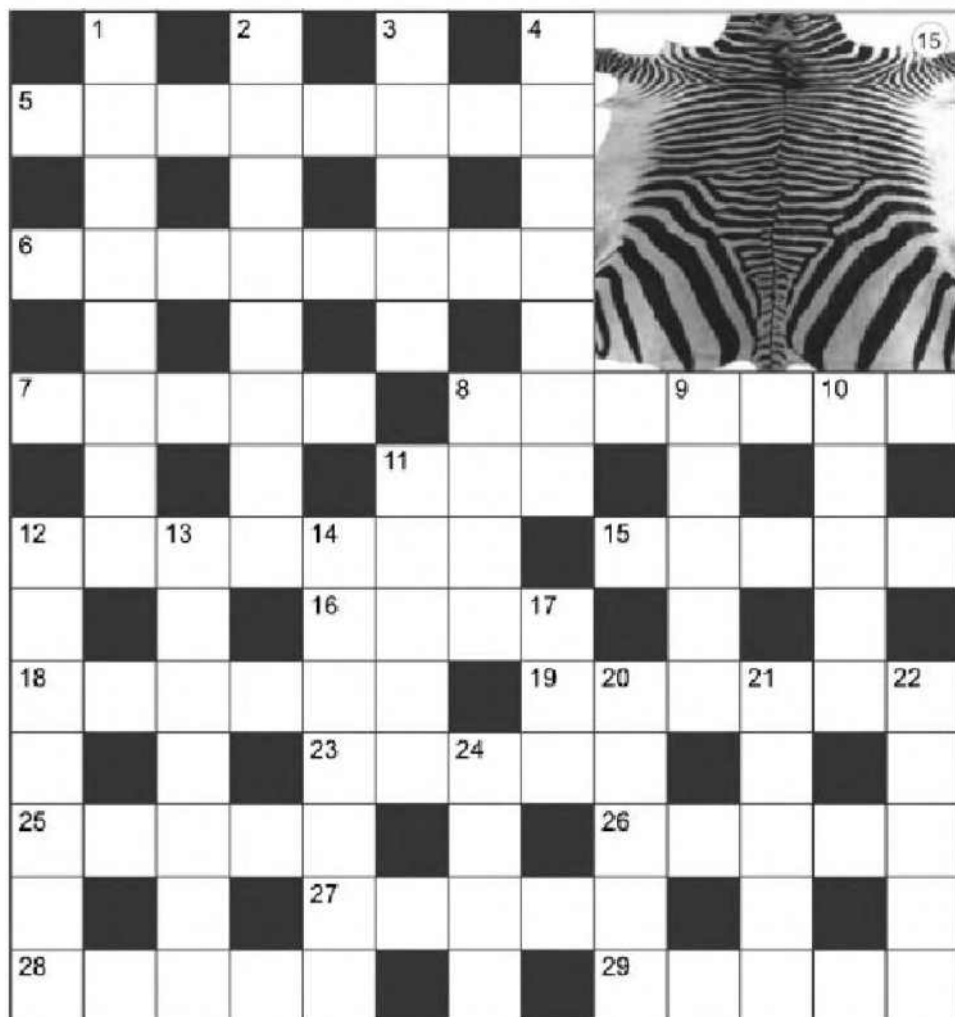
Дьокуускайга кэлэн, колхоз олбуоругар Ядреев дьы- этигэр хас да хонон баран, Охлопков диин киһини кытта Үөдэйдэ тахсыбыттар. Үөдэйдэр олус үчүгэйдик көрсүбүттэр. Уһун Хабырыыстаахха (Гаврил Ядреев) дыукаах олохтооттар, ыаллар эт, үүт, арыы, күөрчэх би- эрэллэр эбит. Председатель Ядреев Иван Николаевич ий- этин оскуолаҕа ити аһылык поварынан анаабыт, оскуо- ла уопсайыгар хос биэрбиттэр. Дьэ, мантан ыла олохторо тупсан барбыт. Надя үөрэммит. Улахан убайа Иван 1945 с. сэрииттэн кэлэн, Тыа хаһаайыстыбатын министерство- тыгар отдел кадр начальнигынан, кэлин Эдьигээннэ, Өлүөхүмэҕэ, Халымаҕа кыл. зоотехнигынан үлэлээбит, кэргэннээх, 6 оҕоломмутуттан 4-дэ баар. Улуу сэри, Кыһыл Сулус, «За отвагу» уордьаннардаах, элбэх мэтэ- эллээх, Саха республикатын тыа хаһаайыстыбатын үтүөлээх зоотехника буолбут. Кыра убайа Александр сэ- рииттэн төннүбэтэх. Иннокентий сэрииттэн кэлэн, үлэ- лээбит, Үөдэйдэ олохтоот, Ааныс диин кэргэннэммит, 4 кыыс оҕоломмут. Кэлин ыалдыан өлбүт.

Сэри кэмин, олохун туһунан дьыһынэн сүрдээх эл- бэҕи кэпсиир да, сурукка бу одон-додон эрэ ахтан аас- тыбыт. Оҕо сааһа төһө да ырахан ыаһар, ийэтин ба- рахсан кыһамныгынан үөрэхтээх, үлэһит буолан, дьол- лоох олохтоох, оҕолордоох, сиэннэрдээх Надежда Петровнаҕа уһун олоҕу, үтүө доруобуйаны баҕарыабын.

Елена НЕУСТРОЕВА, 1 Хомустаах

Хаартыскаҕа: Надежда Петровна Перевалова

СЫНҢАЛАҢҢА

По горизонтали: 5. Отсутствие сил, физическая слабость. 6. Врач, к которому отправляют, когда не знают к кому послать. 7. Конторский служащий в западных странах. 8. Привидение. 11. Бессонница, явь (ант.) 12. Обстановка на коммунальной кухне, где появились летающие тарелки. 15. См. фото. 16. Основная главная мысль, замысел. 18. След печати. 19. Комната для личной гигиены. 23. Революция. 25. Замкну- тая группа, живущая своими интересами (перен.). 26. Приспособление в плуге для отделения и переворачивания пласта земли. 27. Беззастенчивый, грубо бесцеремон- ный и дерзкий человек. 28. Кондитерское изделие из теста с начинкой. 29. Палатка для торговли.

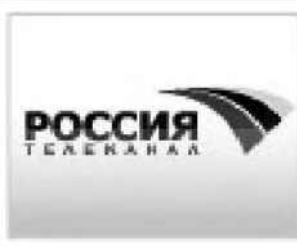
По вертикали: 1. Короткая узкая улица. 2. Подразделение в кавалерии, соответ- ствующее роте в пехоте. 3. Пешеходная дорожка, обсаженная деревьями. 4. Ковбойс- кое пиф-паф кино. 8. Участок земли. 9. Государственный документ. 10. Центральная трасса лейкоцитов. 11. Былинный музыкант-утопленник. 12. Тот, кто может дать де- нег (разг.). 13. Отдел, параграф в законе. 14. Высокий детский голос. 17. Сон (ант.). 20. Коралловый остров кольцеобразной формы. 21. Жир, образующийся при варке. 22. Бирка на товаре. 24. Зло.

Понедельник, 21 февраля
05.00 Доброе утро
09.00, 12.00, 15.00, 18.00, 23.30 Новости
09.05 Контрольная закупка
09.40 Жить здорово!
10.50 ЖКХ
11.45 Женский журнал
12.20 Модный приговор
13.20 Детективы
14.00 Другие новости
14.20 Понять. Простить
15.20 Хочу знать
15.50 «Обручальное кольцо»
16.50 Федеральный судья
18.20 Т/с «След»
19.00 Давай поженимся!
20.00 Жди меня
21.00 Время
21.30 Т/с «Золотой капкан»
22.30 Спецрасследование: «Разбор полетов»
23.50 «Следствие по телу»
00.40 Х/ф «Певец»
02.50 Х/ф «Убийство школьного президента»
Вторник, 22 февраля
05.00 Доброе утро
09.00, 12.00, 15.00, 18.00 Новости
09.05 Контрольная закупка
09.40 Жить здорово!
10.50 ЖКХ
11.45 Женский журнал
12.20 Модный приговор
13.20 Детективы
14.00 Другие новости
14.20 Понять. Простить
15.20 Хочу знать
15.50 Т/с «Обручальное кольцо»
16.50 Федеральный судья
18.20 Т/с «След»
19.00 Давай поженимся!
20.00 Пусть говорят
21.00 Время
21.30 Т/с «Золотой капкан»
22.30 Х/ф «Любовь в большом городе - 2»
00.10 Х/ф «Вики Кристина Барселона»

02.00 Х/ф «Остров»
04.10 Т/с «Грязные мокрые деньги»
Среда, 24 февраля
06.00, 10.00, 12.00 Новости
06.10 Х/ф «Один шанс из тысячи»
07.40 Армейский магазин
08.10 Х/ф «В зоне особого внимания»
10.10 Х/ф «Офицеры»
12.10 Х/ф «Солдат Иван Бровкин»
14.00 «Иван Бровкин на целине»
15.50 Т/с «Грозные ворота»
19.30 Праздничный концерт к Дню защитника Отечества
21.00 Время
21.15 Х/ф «Край»
23.30 Концерт группы «Любэ»
01.50 Х/ф «Напарник»
03.50 Т/с «Грязные мокрые деньги»
Четверг, 24 февраля
05.00 Доброе утро
09.00, 12.00, 15.00, 18.00, 23.30 Новости
09.05 Контрольная закупка
09.40 Жить здорово!
10.50 ЖКХ
11.45 Женский журнал
12.20 Модный приговор
13.20 Детективы
14.00 Другие новости
14.20 Понять. Простить
15.20 Хочу знать
15.50 Т/с «Обручальное кольцо»
16.50 Федеральный судья
18.20 Т/с «След»
19.00 Давай поженимся!
20.00 Пусть говорят
21.00 Время
21.30 Т/с «Золотой капкан»
22.30 Человек и закон
23.50 Судите сами
00.50 Х/ф «Конец света»
03.00 Х/ф «Крошка из Беверли-Хиллз»
Пятница, 25 февраля
05.00 Доброе утро
09.00, 12.00, 15.00, 18.00, 23.30 Новости
09.05 Контрольная закупка
09.40 Жить здорово!
10.50 ЖКХ
11.45 Женский журнал
12.20 Модный приговор
13.20 Детективы
14.00 Другие новости
14.20 Понять. Простить
15.20 Хочу знать
15.50 Т/с «Обручальное кольцо»

15.50 Т/с «Обручальное кольцо»
16.50 Федеральный судья
18.20 Поле чудес
19.10 Давай поженимся!
20.00 Пусть говорят
21.00 Время
21.30 Достояние республики
23.50 Х/ф «Рестлер»
02.00 Х/ф «Дикие сердца»
04.20 Т/с «Грязные мокрые деньги»
Суббота, 26 февраля
05.35, 06.10 Х/ф «Петровка, 38»
06.00, 10.00, 12.00 Новости
07.20 Играй, гармонь любимая!
08.10 Мультфильм
09.00 Умницы и умники
09.40 Слово пастыря
10.15 Смак
10.50 Вкус жизни
12.15 Среда обитания
13.10 Д/ф «Анне Вески. Горячая эстонская женщина»
14.20 Х/ф «Девушка без адреса»
16.00 Россия от края до края
16.50 Ералаш
17.10 «Любовь-морковь»
19.10 Х/ф «Любовь-морковь - 2»
21.00 Время
21.15 Талисмания. Сочи-2014. Финал. Прямой эфир
23.00 «Царство небесное»
01.40 Х/ф «Времена года»
03.40 «Грязные мокрые деньги»
05.20 Хочу знать
Воскресенье, 27 февраля
06.00, 10.00, 12.00 Новости
06.10 Х/ф «Огарева, 6»
07.50 Служу Отчизне!
08.20 Мультфильм
09.10 Здоровье
10.15 Непутевые заметки
10.30 Пока все дома
11.30 Фазенда
12.15 КВН. 50 виртуальных игр
13.10 Х/ф «Миссия Дарвина»
14.50 Х/ф «Любовь под прикрытием»
16.40 Большой праздничный концерт
18.30 Жестокие игры
21.00 Время
22.00 Какие наши годы!
23.20 Познер
00.20 «Серьезный человек»
02.20 Х/ф «Генуя»
04.10 Документальный фильм

Понедельник, 21 февраля
05.00 Утро России
09.05 Д/ф «Тайна египетских пирамид»
10.00 О самом главном
11.00, 14.00, 16.00, 20.00 Вести
11.30, 14.30, 16.30, 20.30 Вести-Москва
11.50 Т/с «Русский шоколад»
12.50 Т/с «Маршрут мило-сердца»
13.45 Дежурная часть
14.50 Т/с «Кулагин и партне-ры»
16.50 Т/с «Ефросинья»
17.55 Т/с «Всё к лучшему»
18.55 Т/с «Институт благо-родных девиц»
20.50 Спокойной ночи, малы-ши!
21.00 Т/с «Вчера закончилась война»
23.45 Городок
00.45 Вести+
01.05 Честный детектив

Вторник, 22 февраля
05.00 Утро России
09.05 Д/ф «Гори, гори, моя звезда. Евгений Урбанский»
10.00 О самом главном
11.00, 14.00, 16.00, 20.00 Вести
11.30, 14.30, 16.30, 20.30 Вести-Москва
11.50 Т/с «Русский шоколад»
12.50 Т/с «Маршрут мило-сердца»
13.45 Дежурная часть
14.50 Т/с «Кулагин и партне-ры»
16.50 Т/с «Ефросинья»
17.55 Т/с «Всё к лучшему»
18.55 Т/с «Институт благо-родных девиц»
20.50 Спокойной ночи, малы-ши!
21.00 Т/с «Вчера закончилась война»
23.45 Городок
00.45 Вести+
01.05 Честный детектив

00.10 Х/ф «Обитаемый ост-ров»
Среда, 23 февраля
05.10 Х/ф «Пираты XX века»
06.50 Х/ф «Приступить к лик-видации»
09.35 Х/ф «Свадьба в Мали-новке»
11.30, 14.15 Х/ф «Приказа-но уничтожить. Операция «Китайская шкатулка»
14.00, 20.00 Вести
15.25 Парад звезд. Празднич-ный выпуск
17.25 Х/ф «Мы из будуще-го»
20.20 Х/ф «Мы из будущего - 2»
22.20 Добрый вечер с Макси-мом
23.50 Х/ф «Обитаемый ост-ров. Схватка»

Четверг, 24 февраля
05.00 Утро России
09.05 Д/ф «Влад Галкин. Трудно быть героем...»
10.00 О самом главном
11.00, 14.00, 16.00, 20.00 Вести
11.30, 14.30, 16.30, 20.30 Вести-Москва
11.50 Т/с «Русский шоколад»
12.50 Т/с «Маршрут мило-сердца»
13.45 Дежурная часть
14.50 Т/с «Кулагин и партне-ры»
16.50 Т/с «Ефросинья»
17.55 Т/с «Всё к лучшему»
18.55 Т/с «Институт благо-родных девиц»
20.50 Спокойной ночи, малы-ши!
21.00 Т/с «Вчера закончилась война»
23.45 Городок
00.45 Вести+
01.05 Честный детектив

Пятница, 25 февраля
05.00 Утро России
09.05 Мусульмане
09.15 Мой серебряный шар
10.10 О самом главном
11.00, 14.00, 16.00, 20.00 Вести
11.30, 14.30, 16.30, 20.30 Вести-Москва
11.50 Т/с «Русский шоколад»

12.50 Т/с «Маршрут мило-сердца»
13.45 Дежурная часть
14.50 Т/с «Кулагин и партне-ры»
16.50 Т/с «Ефросинья»
17.55 Т/с «Всё к лучшему»
18.55 Т/с «Институт благо-родных девиц»
20.50 Спокойной ночи, малы-ши!
21.00 Юрмала
22.35 Х/ф «Течет река Вол-га»
00.35 Х/ф «Марс атакует!»

Суббота, 26 февраля
05.00 Х/ф «Валентин и Вален-тина»
06.45 Вся Россия
06.55 Сельское утро
07.25 Диалоги о животных
08.00, 11.00, 14.00 Вести
08.10, 11.10, 14.20 Вести-Москва
08.20 Военная программа
08.50 Субботник
09.30 Городок
10.05 Национальный интерес
11.20 Дежурная часть
11.50 Без галстука
12.20, 14.30 Т/с «Сердце ма-тери»
16.20 Субботний вечер
18.15 Десять миллионов с Максимом Галкиным
19.20, 20.40 Х/ф «Белые розы надежды»
20.00 Вести в субботу
23.50 Девчата
00.20 Х/ф «Кровавый алмаз»

Воскресенье, 27 февраля
05.40 Х/ф «Охота на лис»
07.30 Смехопанорама
08.00 Сам себе режиссер
08.55 Утренняя почта
09.35 Сто к одному
10.20 Неделя в городе
11.00, 14.00 Вести
11.10, 14.30 Т/с «Сердце ма-тери»
14.20 Вести-Москва
15.15 Смеяться разрешается
17.10 Танцы со Звездами
20.00 Вести недели
21.05 Х/ф «Зойкина любовь»
23.10 Специальный корреспон-дент
00.10 Геннадий Хазанов: По-вторение пройденного
00.40 «Пункт назначения - 3»

Понедельник, 21 февраля
11.00, 13.30, 20.00 Все включено
11.55, 05.10, 09.05 Тор Gear
13.00, 15.00, 18.00, 23.00, 06.15 Вести-Спорт
13.15, 17.40, 04.00, 07.30 Вести.ру
14.30 Индустрия кино
15.15 Вести-Спорт. Местное время
15.20 Страна.ру
16.40 В мире животных с Ни-колаем Дроздовым
17.10, 06.25 Наука 2.0
18.15 Футбол Ее Величества
19.05 Чемпионат мира по боб-слею и скелетону. Команды.
20.45 «Проклятый сезон»
23.15 Профессиональный бокс. Виталий Кличко (Украина) против Кевина Джонсона (США).
00.30 Профессиональный бокс. Владимир Кличко (Украина) - Сэмюэла Питера (США).
01.40 Х/ф «Деньги на двоих»
04.15, 10.10 Неделя спорта
06.55, 07.45 Моя планета
Вторник, 22 февраля
11.00, 13.30, 20.35 Все вклю-чено
12.00, 05.05, 09.25 Тор Gear
13.00, 15.00, 18.00, 23.25, 04.15, 06.10 Вести-Спорт
13.15, 17.40, 04.00, 07.25 Вести.ру
14.30 Основной состав
15.15, 06.20, 07.40 Моя пла-нета
17.10 Наука 2.0
18.15 Неделя спорта
19.05 Кудо. Кубок мира. Трансляция из Москвы
21.05 Х/ф «Деньги на двоих»
23.40, 10.30 Технологии спорта
00.10 Смешанные единобор-ства. Кубок содружества наций.
02.00 Х/ф «Путь оружия»
04.35 Рейтинг Тимофея Баже-нова
Среда, 23 февраля
11.00, 13.30, 20.15 Все вклю-чено
11.55 Тор Gear
13.00, 15.00, 18.00, 20.55, 04.20, 06.40 Вести-Спорт

13.15, 17.40, 04.00, 07.55 Вести.ру
14.30 Норвегия. Вход без лыж воспрещен!
15.15 Х/ф «Деньги на двоих»
18.15 Х/ф «Путь оружия»
21.15 Автоспорт. «Гонка звезд «За рулем».
22.30, 10.35 Хоккей России
22.55 Хоккей. КХЛ. 1/4 фи-нала конференции «Запад».
01.15 Профессиональный бокс. Владимир Кличко (Украина) против Руслана Чагаева (Узбекистан).
02.05 Х/ф «Тень»
04.40 Футбол. Чемпионат Ан-глии. «Арсенал» - «Сток Сити».
06.50, 08.10 Моя планета
10.05 Рейтинг Тимофея Баже-нова
Четверг, 24 февраля
11.00, 13.30 Все включено
11.55, 05.05, 09.25 Тор Gear
13.00, 15.00, 18.00, 22.30, 04.15, 06.10 Вести-Спорт
13.15, 17.40, 04.00, 07.25 Вести.ру
14.30, 19.30, 10.30 Техноло-гии спорта
15.15, 06.50, 07.40 Моя пла-нета
17.10 Рейтинг Тимофея Баже-нова
18.30, 20.00 Скелетон. Чем-пионат мира. Мужчины.
21.20 Лыжный спорт. Чемпи-онат мира. Спринт. Квалификация.
22.50 Лыжный спорт. Чемпи-онат мира. Спринт. Финал.
00.55 Основной состав
01.25 Хоккей. КХЛ. 1/4 фи-нала конференции «Запад».
04.35 Смертельный маршрут
06.20 Наука 2.0
Пятница, 25 февраля
11.00, 13.30 Все включено
11.55, 05.15, 09.15 Тор Gear
13.00, 14.45, 18.15, 00.15, 04.50, 07.30 Вести-Спорт
13.15, 18.00 Вести.ру
14.30, 10.20 Спортивная на-ука
15.00 Х/ф «Путь оружия»
17.00, 18.30 Скелетон. Чем-пионат мира. Мужчины.
19.30 Х/ф «Тень»
21.55, 00.55 Хоккей. КХЛ. 1/4 финала конференции «Восток».
00.30, 10.35 Основной состав
03.15 Мертвая зона-3, Непри-касаемые
04.20, 08.45 Вести.ру. Пятница
05.10 Вести-Спорт. Местное время
06.20 Профессиональный бокс. Владимир Кличко (Украина) про-

тив Руслана Чагаева (Узбекистан).
07.40 Моя планета
Суббота, 26 февраля
11.05, 08.15 Моя планета
13.20, 14.35, 17.25, 21.40, 03.20, 05.35 Вести-Спорт
13.35 Вести.ру. Пятница
14.05 В мире животных с Ни-колаем Дроздовым
14.50, 03.35 Вести-Спорт. Местное время
14.55 Индустрия кино
15.25 Х/ф «Тень»
17.45 Задай вопрос министру
18.25 Биатлон. Чемпионат Ев-ропы. Спринт. Мужчины.
19.40 Лыжный спорт. Чемпи-онат мира. Лыжные гонки. Дуатлон. Женщины.
20.55 Лыжный спорт. Чемпи-онат мира. Северное двоебо-рье. Гонка.
21.55 Биатлон. Чемпионат Ев-ропы. Спринт. Женщины.
23.15 Хоккей. КХЛ. 1/4 фи-нала конференции «Запад»
01.25 «Поцелуй дракона»
03.45 Профессиональный бокс. Лучшие бои Дмитрия Пирого
05.45 Лыжный спорт. Чемпи-онат мира. Прыжки с трам-плина. Мужчины.
07.00 Бобслей. Чемпионат мира. Четверки.
Воскресенье, 27 февраля
11.00, 13.25, 07.20 Моя планета
13.00, 14.55, 17.35, 21.30, 03.55, 06.10 Вести-Спорт
13.15 Рыбалка Радзишевским
14.25 Рейтинг Тимофея Баже-нова
15.10, 04.10 Вести-Спорт. Местное время
15.15 Страна спортивная
15.40 «Поцелуй дракона»
17.50 Первая спортивная лотерея
17.55 Биатлон. Чемпионат Ев-ропы. Гонка преследования. Мужчины.
18.45 Магия приключений
19.50 Лыжный спорт. Чемпи-онат мира. Лыжные гонки. Дуатлон. Мужчины.
21.50 Биатлон. Чемпионат Ев-ропы. Гонка преследования. Женщины.
22.40 Бобслей. Чемпионат мира. Четверки.
23.55 Хоккей. КХЛ. 1/4 фи-нала конференции «Запад».
02.15 Х/ф «Рэмбо 4»
04.20 Смешанные единоборства. Лучшие бои Максима Гришина
05.20 Футбол Ее Величества
06.20 Лыжный спорт. Чемпи-онат мира. Прыжки с трам-плина. Команды.

Проект
РАСПОРЯЖЕНИЕ ГЛАВЫ УЛУСА
от 16.02.2011г. № 154 - р

О создании комиссии и утверждении порядка отбора Операторов для предоставления субсидий из бюджета Муниципального образования «Намский улус» за счет субвенций из ГБ РС (Я) на поддержку сельскохозяйственного производства в 2011 году

Во исполнение Закона Республики Саха (Якутия) от 15.12.2010 г. № 639-IV «О наделении органов местного самоуправления муниципальных районов и городских округов Республики Саха (Якутия) отдельными государственными полномочиями по поддержке сельскохозяйственного производства» и Постановления коллегий МО «Намский улус» № от 14.02.2011г. распоряжаюсь:

1. Создать комиссию в следующем составе:
Ильин А.И., глава МО «Намский улус» - председатель;
Слепцов Н.В., первый заместитель главы МО «Намский улус», заместитель председателя;
Христофоров А.Х., председатель Улусного совета депутатов, член;
Петрова Л.Н., заместитель главы МО «Намский улус», член;
Федоров И.И., руководитель МУ «Управление сельского хозяйства Намского улуса» - член;
Михайлов П.Р., начальник отдела по работе с территориями, ответственный секретарь.
2. Утвердить Порядок отбора Операторов для предоставления субсидий из бюджета МО «Намский улус» за счет субвенций из ГБ РС (Я) на поддержку сельскохозяйственного производства в 2011 году согласно приложению к настоящему распоряжению.
3. Опубликовать настоящее распоряжение на официальном сайте МО «Намский улус».
4. Контроль исполнения настоящего распоряжения возложить на первого заместителя главы муниципального образования «Намский улус» Слепцова Н.В.

Глава МО «Намский улус» А. ИЛЬИН

Приложение к распоряжению главы
№154р от 16.02.2011 г.

Порядок отбора Операторов для предоставления субсидий из бюджета МО «Намский улус» за счет субвенций из ГБ РС (Я) на поддержку сельскохозяйственного производства

1. Общие положения

1.1. Настоящий Порядок определяет условия отбора Операторов по предоставлению субсидий из бюджета МО «Намский улус» (далее - МО).

1.2. Операторы по предоставлению субсидий - организации или индивидуальные предприниматели, зарегистрированные и осуществляющие свою деятельность на территории МО «Намский улус». Субсидии предоставляются операторам по следующим направлениям: - на производство молока; - на поддержку базовых свиноводческих хозяйств в виде концентрированных кормов; - на поддержку производства кормовых и зерновых культур в виде семенного материала на посев однолетних и многолетних кормовых культур для заготовки силоса, сенажа и производство зерна; - на весенне-полевые работы в растениеводстве в виде горюче-смазочных материалов; - на поддержку производства овощей и картофеля в виде семенного материала; - на развитие охотничьего хозяйства.

1.3. Проведение отбора возложено на Комиссию по отбору операторов по предоставлению субсидий из бюджета муниципального образования (далее - Комиссия).

1.4. Извещение о проведении отбора размещается администрацией МО «Намский улус» на официальном сайте МО «Намский улус».

2. Перечень документов, предоставляемых для участия в отборе

2.1. Для участия в отборе Операторов по предоставлению субсидий - заявители представляют в Комиссию заявку с приложением следующих документов:
* заявление установленного образца согласно приложения к настоящему порядку; * банковские реквизиты;

* ИНН;

* ОГРН

* Справка из налоговых органов о том, что получатель субсидии не находится в процедуре конкурсного производства в соответствии с Федеральным законом «О несостоятельности (банкротстве)»;

* выписку из Единого государственного реестра юридических лиц или заверенную копию такой выписки (для юридических лиц), полученную не ранее чем за шесть месяцев до дня размещения извещения о проведении отбора;

* выписку из Единого государственного реестра индивидуальных предпринимателей или заверенную копию такой выписки (для индивидуальных предпринимателей), полученную не ранее чем за шесть месяцев до дня размещения в улусной газете извещения о проведении конкурса;

* заверенную копию Устава или другого учредительного документа;

* копии паспортов руководителя и главного бухгалтера;

* справка из налоговых органов о наличии или отсутствии задолженности перед бюджетами всех уровней и внебюджетными фондами РФ.

3. Порядок рассмотрения заявок и принятия решения о результатах отбора

3.1. Заявки принимаются в течение 3 календарных дней с момента объявления отбора, срок рассмотрения заявок - до 3 рабочих дней после окончания срока приема документов.

3.2. Поступившие заявки регистрируются Комиссией в специальном журнале.

3.3. Участник отбора несет полную ответственность за достоверность предоставляемых сведений.

3.4. Оглашение списка участников отбора производится ответственным секретарем Комиссии на заседании Комиссии.

ЭНЦИЭЛИ ТЫЛААР

«Урдэл» түөлбө олохтообун, Хамафатта саха-французскай лицейин — начальнай кылааһын учууталын **НОВОРОДОВА СВЕТЛАНА СОФРОНОВНА** «Российской Федерация уопсай үөрэхтээһинин бочуоттаах үлэһитэ» аат ийгэрлэбигитин эбэрдэлибигит!

Нэһилиэгин, түөлбө үлэтигэр өрүү кыттаргар, сүбө-ама буоларгар махтанабыт. Баҕарабыт чэгиэн-чэбдик доруобуйаны, өссө ситиһиллээх, кэскиллээх үлэни! Дьиэ кэргэнгэр этэннэ буолууну!

«Урдэл» түөлбө олохтоохторо

Многоуважаемого нашего **ГАВРИЛА ГАВРИЛЬЕВИЧА МЕСТНИКОВА** поздравляем с юбилеем!

Хочется сегодня пожелать,

В будущее радостно глядеть,

В жизни никогда не унывать,

С каждым юбилеем молодеть.

Больших успехов в работе, семейного счастья, здоровья на многие лета. Низкий поклон тебе и большое спасибо за все хорошее, что ты делаешь для нас.

С уважением учителяница Анисия Гаврильевна и одноклассники 10 «б» класса

Убаастабыллаах **КЛАРА ПЕТРОВНА НОСКОВАНА** 65 сааскын туолбуксунан, өр сыллаах үтүө суобастаах, таһаарылаах, айымньылаах үлэн үрдүктүк сыаналанан «Хатыг Арыы нэһилиэгин Ытык киһитэ» ааты ылыбыккынан ис сүрэхтэн эбэрдэлибигит!

Энэйбэс майгың, биһиэхэ наставник быһыыгынан ылын-нарыылаах сүбөң, уус-уран самодеятельность сайдытыгар сүрүн кылаатың иһин махтанабыт. Баҕарабыт санаабыт санааң саргыланһын, толкуйдаабыгың туолан истин, үөрүү-көлүү үктэһинэн, уһун үйэлэнэн, үлэли-хамсысырыт, дьиэ кэргэнгэр бары үтүөнү, кэрэни, уйгулаах олобу.

Эбэрдэни кытта «Чороон» с. киинин коллектива

Администрация, профком, подколлектив Намской средней общеобразовательной школы N 2 поздравляет учителя начальных классов, отличника образования РС(Я), победителя конкурса ПНПО РФ «Лучший учитель» **СИВЦЕВУ ВАРВАРУ ВАСИЛЬЕВНУ** с 50-летним юбилеем!

Спешим поздравить Вас от всей души

И пожелать Вам искренне с любовью

Успехов ярких и побед больших,

Удачи, вдохновения, здоровья!

Весь коллектив хочет Вам пожелать

Пусть все будет в жизни только «на пять»!

Ытыктыыр күндү эдьийибитин, Россия Федерациятын үөрэтиригин туйгунун, Учууталлар учууталларын, педагогической үлэ ветеранын **ОКОНЕШНИКОВА ТАТЬЯНА НИКОЛАЕВНА** төрөөбүтүн 70 сылын туолбутунан итигитик-истинник эбэрдэлибигит!

Баҕарабыт Эйиэхэ энчирээбэт чэгиэн доруобуйаны, кэргэн, ийэ, эбээ, хос эбээ быһыыгынан уостубат тапталы, уһун сыларга толору дьоһоох олобу, күн сиригэр бары үтүөнү-кэрэни!

ЭБЭРДЭ ЭДЬИЭЙ!

Үчүмүт үөрүлээх күнүңүнэн,

Өрөгөйдөөх үчүлүөйүңүнэн!

Ийэттэн ийэбит, күндү киһибит

Төрөппүт дьоһундоло эбиллбит!

Ааспыт анааран көрдөхө,

Эйигин уоттаах сэрис тулар сылыгар

Күн сирин көрдөрөн, санаа тахта

Төһөлөөхтүк мунатыйбыта буолуой?!

Эбиһтин тапталлааҕын ол удаһыҥна атааран,

Элбэх сы сураҕа суох сүтэрэн,

Сэмээр, санаа суох эрэҥ санаан

Сүрээс битигири тэллүтэ буолуой?!

Онтон, чахчы эр санааны ылыннан,

Миһигин, ырааттаргы тулуйан, туораан

Кыайгы сыһын туолуута гынан

Туһаар көтөхтөрө анаан!

Ол сыларга сааламмыта Эн биһи,

Эдьий-сүрдү буолан хоторостуу субуһан

Бар дьоннуун баараһан үрэнэн, үлэһэн

Эн сэттэ уон сааскын уруйдуу бэлэтлэһибит.

Олобу олорон күн күбэй ийэ, эбээ дэттиҥ,

Уһуяр идэни талангың үгэ сыларга

Үчүр ыччаты айымньылаахтык үөрэтэн

Учууталлар учууталлара үрдүк аатырдыҥ!

Эдэр көлүңгэн эйэстик Эйигин сөбүлүүр,

Иитэр-такайар ньымаҕын ылынар,

Иннигини-кэскили эрэлээстик түстүүр,

Эйиэхэ истик маасталы этэр, сүгүрүйэр!

Сүрдүң Ньукүлэй Бөтүрүөдүэ кэргэнэ

3.5. Результаты оглашения списка участников (наименования и предмета заявок) отражаются в протоколе заседания Комиссии.

3.6. После оглашения списка участников и составления соответствующего протокола Комиссия проводит рассмотрение заявок с целью определения их соответствия требованиям, условиям отбора и критериям, перечисленным Порядком предоставления в 2011 году субсидий из бюджета муниципального образования.

3.7. Определение победителей отбора по каждому направлению сельскохозяйственного производства производится отдельно.

3.8. Решение о выборе победителей принимается большинством голосов при наличии 2/3 состава Комиссии.

3.9. Принятие решений о победителях отбора и распределение субсидий в пределах ассигнований, предусмотренных в бюджетной росписи бюджета МО, осуществляет Комиссия.

3.10. В случае выявления недостоверных данных в представленных документах оператора, Комиссия имеет право изменить решение и начать работу по возврату выделенной субсидии.

3.11. Решения Комиссии оформляются протоколом и распоряжением Главы в течение 3 рабочих дней.

Күндү кэргэммин, аҕабытын, эһээбитин, Чурапчы көһүүтүн кыттыылааҕын, үлэ ветеранын, «Норуоттар до-ждордоһуулары» уордун кавалерын, ыччат наставнигы, суолу оҕорор тэрилтэ 30-тан тахса сыл тракториһынан таһаарылаахтык үлэлээбит **ОКОНЕШНИКОВ МИХАИЛ НАЗАРОВИЧ** 70 сандал сааһы, 70 сааһан сайыны, 70 күлэр күһүнү, 70 кырыа кыһын хаарын уулларан бүтүгүнү күнүгүн үөрэ-көтө көрсөргүттэн астынан, дол-гуйан туран итигитик-истинник эбэрдэлибигит!

Баҕарабыт Эйиэхэ бар дьонун, дьиэ кэргэттэрин, аймактарың ортотугар үөрэ-көтө сылдыаргар, уһун үйэ сырдык суола иннигэр тыр-гылынның, барыга бары этэннэ буолууну, сүбөң-амаң, көмөң иһин дириг махталбытын тиэрдэбит!

Эбэрдэни кытта кэргэниң Раиса Николаевна, оболорун, кийиттэрин, сиэнэриң

Күндү балтыбын, эдьийибитин **НАУМОВА НАТАЛЬЯ ИННОКЕНТЬЕВНА** үөрүүлээх кэрэ-мааны үбүлүөйдээх күнүгүнэн ис сүрөхтөн иэйэн туран итигитик-истинник эбэрдэлибигит!

Баҕарабыт Эйиэхэ, дьиэ кэргэнгэр байылыат дьоллоох олобу, дьулууру, дьолу-соргуну, чэгиэн-чэбдик доруобуйаны, үлээ-хамнаса, үөрэххэ үрдүк ситиһилиэри!

Эбэрдэни кытта эдьийиң Елизавета, оболоро, сиэннэрэ

Күндүтүк саныыр кэргэним, аҕабыт, эһээбит **ПЕТРОВ ВАСИЛИЙ АФАНАСЬЕВИЧ** 60 сааһын туолар өрөгөйдөөх күнүнэн итии-истин эбэрдэ!

Куруук эдэрди эрчимнэн бу курдук чэгиэнник үөрэ-көтө сырыт. Биһиги барыбыт туспутугар мунура суох кыһамныың, сүбөң-амаң иһин махтанабыт. Баҕарабыт күндү киһибитигэр ыалдыры билбэккэ куруук үөрэ-көтө сылдыаргар, эсти-бэт эрчими, уостубат уйгуну, кырдыары билбэт уһун дьоллоох олобу, санаабытың сатанан, толкуйдаабытың тобуллан истин. Амаара санаа аргыстаһын, сылаас сыһыан дождордос-тун дииң алгысыгытын тиэрдэбит.

Кэргэниң, оболорун, күтүөттэрин, кийитиң, сиэннэриң, Намтан А.А. Винокуров

Уважаемый **ВАСИЛИЙ ВАСИЛЬЕВИЧ** Поздравляю Вас с днем Российской Армии! Знаю, что этот праздник для Вас значимый. С уважением вспоминаю вашего отца — участника ВОВ, который воспитал вас строго и в труде. Земля — емоупухом.. Василий Васильевич, благодаря Вашей хорошей диагностике и оперативности как врача, я попала на лечение в республиканские клиники. Прошла долгое и порою для меня не легкое лечение в нескольких клиниках. Благодаря республиканским врачам, выкабалась из тяжелого состояния и нахожусь на стадии реабилитации. На себе испытала равнодушие и некомпетентность иных врачей, благо что их меньше.

Уважаемый Василий Васильевич, примите благодарность моих родных: детей и Алексея Афанасьевича. Я еще в прошлом году к 23 февраля из больницы написала письмо с благодарностью Вам главному врачу ЦУБ. Но, сегодня хочу это выразить официально через газету. Терапевтов много, но знающих и неравнодушных терапевтов не бывает много.

Василий Васильевич, примите мое признание, Вашего старого учителя! Желаю Вам и Вашим родным, близким здоровья и благополучия, успешной работы, добра и счастья Вашей семье!

С добрыми пожеланиями — Степанова П.М., ветеран-педагог, почетный гражданин улуса, почетный работник СПО РФ, «Учитель учителей РС(Я)»

Күндү ийэбитин, эбээбитин, хос эбээбитин **ПЕЛАГЕЯ ГРИГОРЬЕВНА ПРОТОПОПОВАНА** 85 сааһын туолбут күнүнэн итигитик-истинник эбэрдэлибигит!

Баҕарабыт күндү киһибитигэр чэгиэн-чэбдик доруобуйаны, дьоллоох олобу, күүстээх санааны, уһун үйэни.

Оболорун, сиэннэриң, хос сиэннэриң

Күндү кыыспын, эдьийибитин, ийэбитин, эбээбитин **ЕКАТЕРИНА ИВАНОВНА МАКСИМОВАНА** 60 сааһын туолбут кэрэ-бэллэ күнүнэн итигитик-истинник эбэрдэлибигит!

Эн биһиэхэ барыбыгың эйэрэс, холку майгыгар, ахсаа-бат кыһамныгың, олоххо дьулуургар махталыгың тиэрдэ-бит. Күндү киһибит доруобай буол, кырдыары билинимэ, өрүү үөрэ-көтө сылдыаргар, уһун үйэлэнэргэр.

Ийэң, биһиргэ төрөөбүттэриң

Приложение к Порядку отбора Операторов

ЗАЯВЛЕНИЕ

(полное наименование организации)		
(ФИО руководителя)		
(юридический адрес, тел/факс организации)		
(фактический адрес, тел/факс организации)		
Прошу допустить на отбор Операторов по предоставлению субсидий на поддержку сельскохозяйственного производства понаправлению		
Перечень предоставленных документов:		

Дата _____ / _____ / _____		
М.п.	подпись _____	ФИО _____

« ОПТ МАРКЕТ ЭНСИЭЛИ »

с. Намцы ул. Чернышевского 55/1 тел. 43084 89142274275

МУКА 50 кг – 21-00
25 кг – 23-00
10 кг – 24-00
5 кг, 2 кг – 25-00

САХАР 50 кг – 47-00
25 кг – 48-00
10 кг – 49-00

САНИИ ГОЛД – 65-00
КУРЫ (Нерюнгри) – 105-00

РАМА 475 гр – 65-00
ДОШИРАК – 20-50
МАЙОНЕЗ «ЛУ-КА» от 27-00
ВИНА в ассортименте от 88-00

ГАЗ. ВОДА 1.5л – 12-00
ТУШЕНКА – 43-00
САЙРА – 30-00
БОРЩ – 26-00
СОК «ДА» 1л – 29-00
2л – 55-00

**ПРОДУКЦИЯ ФАПК «ЯКУТИЯ»,
БЫТОВАЯ ХИМИЯ «ГАНЗА»
ПРОДУКЦИЯ «СКИФ» ПО ЦЕНЕ ПРОИЗ-
ВОДИТЕЛЯ**

*Закключаем договора с магазинами
на поставку продуктов питания*

**Продаем картошку — 30
руб., свеклу — 40 руб., морковь
— 40 руб.**

Тел. 23-5-50, 89244611976

**Ремонт и настройка компь-
ютеров. Недорого, быстро и ка-
чественно. Выезд на дом.**

Тел. 89644199860

Продаю:

1. Участок 15 сот., в центре с.
Намцы, собственность.
2. Сруб из кругляка 7х7 при-
строй 3х3. Варианты.

Тел. 89644204357

Имиллибэтэх, кыһынны анда-
атартириитэ атыыланар (25 уст.).

Тел. 89142306933

ЫҢЫРЫЛААР**КҮНДҮ БИИР ДОЙДУЛААХТАРЫТ!**

Биһиги, Саха республикатын ОДКХ ГУТ Намнааҕы филиалын
Хатырык учаастагы үлэһиттэрэ, 2011 с. тохсунньу 27 күнүгэр уоп-
сай мунньах онорон олунньуга, кулун тутарга, муус устарга, ыам
ыйыгар, бэс ыйыгар аабыллар хамнаспыттан, ый айы биир
күннээх хамнаспытын дetsад тутуутугар биэрэргэ быһаардыбыт.

2010 сылтан «Үтүө дыала» чэрчитинэн тутуллар Хатырык дет-
сада үлэҕэ кириитигэр нэһилиэк тэрилтэлэрэ, атын сиргэ үлэли-
ир биир дойдулаахтарыт, Ытык кырдыаҕастарбыт уонна биирди-
илээн дьон биһигини ойөөн күүс-көмө буолуохтара дьин эрэнэбит!

НОРУОТ КҮҮҥЭ — КӨМҮӨЛ КҮҮҥЭ!

Хатырык ОДКХ коллектива

Көмөү манньк счекка ытылааххытын сол:

Управление МФ РС(Я) в Намском улусе
МДОУ «Детский сад комбинированного вида «Кэрэчээнэ» с.
Хатырык МО «Намский улус» РС(Я)
ДО в с. Намцы N 3349/60/02 л/с 36075170050
р/с 40703810760023000053
Якутский РФ ОАО «Россельхозбанк» г. Якутск
БИК 049805771 Корр. счет 30101810600000000771

**Ытыктабыллаах Нам улуһун олохтоохторо, меценаттар
уонна попечителлэр, убаастабыллаах биир дойдулаахтарыт,
Нам улуһун, Партизан орто оскулатын араас сылларга
бүтэрбит күндү выпускниктарыт!**

Нам улуһун Партизан нэһилиэгэр саҥа оскуола тутуутугар
«Саҥа үйэ»-Саҥа оскуола» дьин 2010 сыллаахха ытыллыбыт ма-
рафону салгыыр АКЦИЯ ытыллар.

Акция бу сыл олунньу 7 күнүттэн саҕаланар. Хас-бириди дьэ
кэргэни, выпускнигы, үтүө санаалаах бар-дьоммутун бу акцияга
кытаргытыгар ыгырабыт.

Көмөбүтүн орто оскуола иһинэн тэриллибит счетнай комиссияга
туттаргытыгар эбэтэр манньк счекка түһэрэгитигэр
көрдөһөбүт:

Сбербанк России №860370067
№счета 42307.810.9.76190022644/48

Тэрийэр комиссия

КЭРИЭСТЭБИЛ

Дьяконов Иван Ильич 1928 с. ку-
лун тутар 20 к. Хамабаата нэһилиэ-
гин Дайаа уонна
Ылдьаа уонна
Ылдьаа Дьяко-
новтарга баста-
кы о б о н о н
төрөөбүт.

Кини ас-танас
татымыттан ситэ
үөрэммэккэ 4 кы-
лааһынан уурай-
быта. Олдабуол-
лар арыс собуо-
тугар үөрэнэн
Хатырыкка үлэли
сылдыбыттаабыт.
Иван Ильич 1949 с.
төрөөбүт иһин
толоро аармыйага
сулуспалыы ат-
таммыта. Ол баран
Хотугу Кореяны
босхолоһунга кыт-
тыбыта. Сулуус-
палыыр болдьо-
бо туолан «Корея-
ба сырыттым» дьин
кэпсээбэтигэр бап-
пыска ылбыттар.
Иньэ ғынан 1989
с. сэттинитигэр дыкы
сэри ветерана-
нынан ааттаммака
сылдыбыта. Төннөн
кэлээт, Ленин аатын-
ан колхозка араас
илин үлэтин толор-
ор. Нам-Дьокуускай
айан суолун солоо-
һунга үлэлэһэр.
Кэлин мас-таас ды-
элэри тутууга «Меж-
колхоз» линияты-
нан айымньылаахтык
сылдыбыта.

Бочуоттаах сыннылананга тахсан
баран кырдыаҕастар сэбиэттэрин
председателинэн 5 сыл энкилэ суох
үлэлээн кырдыаҕастарга хамсааһыны,
олоххо көбүлээһини саҕалыыр. Кини
көбүлээһининэн пенсиялаахтар фон-
даларын тэрийэни 1%-ны уктаран,
кырдыаҕас кыһалҕалаах-хараҥа
күннэригэр көмөлөһөр харчы буола-
ра. Бу бачымы батыһан чугастаабы
нэһиликтэр эмиз тэриммит буолуох-
таахтар. Уйбаан бэйэтин нэһилиэгэр
Нам үрдүнэн биллэр саахыматчыт
буолан элбэх ыччаты көбүтэн күрэх-
тэргэ кытыннарара.

Наһаа сааһырбакка сылдьан Се-
менова Софья Петровна дьин Хамаба-
та нэһилиэгин кыһынын кытта ыал бу-
лан уоллаах кыыс оҕолоноролор. Ол
оҕолоруттан 3 сиэннэр. Уола эмиз
Уйбаан Намга, кыһа Кэбээйигэ оло-
ролор. Уйбаан олобун салгыыр ыч-
чаттардаах, ону дьон тэнэ сөптөөх
уһун олобу олорон 83 сааһыгар тий-
дэ дьин дьон быһаһааһаар этилэр-
эз туоһулуур. Иван Ильич олунньу 18
күнүгэр бу орто дойдуттан барбыта
40 хонугун туолла.

**Бу кэриэстэбили кырдыаҕастар
сэбиэттэрин аатыттан суруйдум
Кокорев Н.И.**

ПОЛОЖЕНИЕ
соревнований по подледному
лову рыбы

Цели задачи:

1. Популяризация подледной
рыбалки — как одного из видов
спорта.

2. Привлечение населения рес-
публики к здоровому образу жизни.

3. Воспитание молодежи на при-
мере старшего поколения, демонст-
рация мастерства участников в ры-
боловном деле.

4. Обмен опытом, налаживание
дружественных связей между уча-
стниками.

5. Организация активного отды-
ха на природе, воспитание береж-
ного к ней отношения.

Организаторы соревнований:
Федерация спортивного рыболов-
ства Намского улуса, администра-
ция МО «Кобяковский наслег».

Сроки и место проведения:

26 февраля 2011 г. Акватория р.
ЛЕНА. Участок-1485 км правобе-
режья. Ниже с. Кобякон.

Соревнования проводятся в
личном зачете.

Заявки на участие будут при-
ниматься непосредственно перед
началом соревнований.

Программа соревнований:

26 февраля 7 ч.00 мин. — реги-
страция участников.

8 ч.00 мин.10 ч.00 мин. — сорев-
нования по подледному лову удочкой.

10 ч.00 мин. — взвешивание улова.

10 ч.30 мин.11 ч.00 мин. — со-
ревнования — «Бааттаах Балыксыт»

(«Фартовый Рыбак») — участвуют

10 рыбаков, показавших лучшие ре-
зультаты по рыбной ловле.

Будут определены:

1. Три победителя в индивиду-
альном зачете.

2. Победитель в номинации «Ба-
аттаах Балыксыт».

3. Победитель в номинации
«Первая рыба».

4. Победитель в номинации
«Крупный экземпляр».

5. Победитель в номинации
«Ценный экземпляр».

6. Номинации «Юный рыбак»,
«Женщина-рыбак».

7. Номинация «Рыбак акакал».

ПРАВИЛА СОРЕВНОВАНИЙ:
Рыболовные снасти — разреше-
но удить одной удочкой. Приманки,
насадки, прикорм — без ограниче-
ний. Ловля на живца запрещена.

ЗАПРЕЩЕНО:

— пользование эхолотами, при-
борами видеонаблюдения; выхо-
дить за пределы зоны рыбалки; бу-
рение ближе 5 метров от лунки со-
перника; нахождение автомобилей
в зоне рыбалки.

Ход соревнований:

1. При входе в зону соревнова-
ний, каждый участник предъявля-
ет для контроля содержимое рыбо-
ловного ящика.

2. По сигналу окончания все
участники собирают снасти. Запре-
щается передача улова другим ли-
цам.

**Федерация спортивного
рыболовства Намского улуса**

Күндү дьөгөбүт, биһргэ үлэлээбит
коллегабит Пурина Наталья Никола-
евна олунньу 21 күнүгэр соһумар-
дык орто дойдуттан барбыта биһр
сылын туолар.

Наталья Никола-
евна өр сылларга
оскуола остоло-
буойугар минньи-
гэс астаах повар
быһыытын үлэ-
лээбит. Олус эйэ-
бэс, үөрэ-көтө
сылдьар кэргэн,
ийэ, эбээ, дьүөгэ
этэ. Оскуола бары
тэрэһиннэригэр
актыбынайдык кыттар. Кини талан
ылбыт идэтигэр олус бэринилээх,
өрүүтүн идэтин таһымын үрдэтэр
тэрэһиннэргэ сылдьар этэ. Улахан дьэ
кэргэни көрөн-истэн, бүөбүйдээн, сиз
миньигэс сытын билбитэ.

Наталья Николаевна мэлдьи дьонго-
сэргэбэ үчүгэйи эрэ бабарар кэрэ ду-
уһалаах үтүө киһи холобурунан буол-
ар. Кини сырдык мөссүөнэ биһиги
өйбүтүгэр-санаабытыгар өрүү тыын-
наах сылдыһабыт.

**М.К. Аммосов аатынан Хатырык
орто оскуолатын коллектива**

КПКГ Свид. 14 №000935864, ОГРН 1061435054033

АЛСА-Кредит
С Вами надежно и удобно!

с. Намцы ул. Чернышевского, 14 Тел.: 42-065

ТОЛЬКО
ДЛЯ
ЧЛЕНОВ
КПКГ

В связи с наступающими весенними
праздниками КПКГ «АЛСА-Кредит»
поздравляет всех своих пайщиков, жи-
телей улуса и проводит праздничную
акцию «Счастливые праздники!»

- Выдача займов без поручителя до
20 000 рублей.
- Выдача займов с 1 поручителем до
50 000 рублей **-10%**
- Возможность досрочного погаше-
ния
- Индивидуальный подход

Акция проводится
с 18 февраля 2011 года по 11 марта 2011

Крутлый год с крутой суммой

МАХТАНАБЫТ

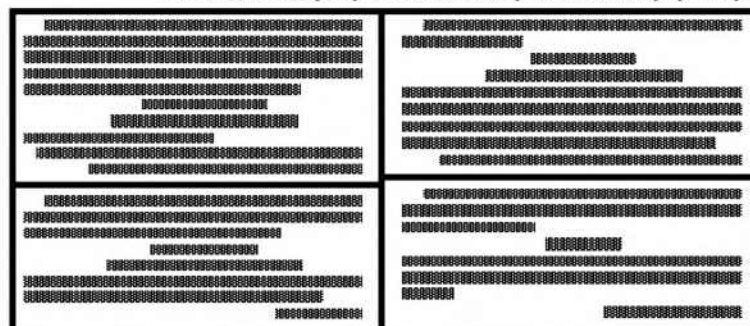
Мин совхоз ыарахан үлэтигэр ингэрэн илдьэ сылдьар ыарыым
эмискэ бэргээн, түүн үөһэ ханна да барар-кэлэр сирбин быһаарбакка,
тыһынын хаайтара сыттаһына, орто кыһыым Терешкина О.Н., күтүөтүм
Терешкин С.П. сарсыарда Намга Үөдэйтэн илдьэн балыһаҕа тутта-
раллар. Онтон сизим Трунин Н.И. көрүүтүгэр, бүөбүйдээһинигэр ха-
нан 9 ч. сарсыарда быраастар кэлиэхтэригэр дылы сыттаһым. Манньк
ыарахан кэмэр аһаҕас хаппаан анныгар хаалларбакка бүөбүйдээбит
сизим Трунин Н.И., оҕолорбун Терешкины, кыыспын В.Н. Тру-
нинаны, суолпарбын Николаев В.Р., медсестэрэбин Скрыбина Г.Д.
ама хайдах ахтан аһыам суоҕай, кинилэргэ махтамматтаһына сүгэ-
һэрдээх курдук санаабын. Терапевт балыһаҕа медсестэрэлэри-
нэн дьон-сэргэ үтүөрэн тахсалларыгар кыһамньылаахтык эмиэр Тра-
пезникова Т.И., Герасимова И.В., Корякина Е.П., Москвитина Т.Н.,
Четвертакова В.А., Соловьева Т.В., Сивцева А.А., Бочарева Д.А.
буолаллар. Төхүлүктүгэр Михайлова Е.В., Беляева Т.В., Замятина М.И.,
Осипова Д.В., Иванова Т.Д., Эверстова В., Попова И.А., Олесова У.
ыарыһабы истинник көрсөн, таһаарыһабын онугар дьаһайаллар. Бары
ыарыһаха күн айы ас түнэтэр, өрүү үөрэ-көтө барыбытын биһр ки-
һилии көрөн аһатар кэрэчээн Аргунова Т.И. бары кэтэхэ, махтана са-
ныбыт.

Быраастар Данилова О.И., Винокуров В.В. ыарыһабы ыксаабакка
сирийэн көрөн эмиһиллэр. Манньк үтүө санаалаах медсестэрэлэр-
га, быраастарга, төхүлүктэргэ ымыы чыычаах ырыатынан араҥач-
чыланныннар, үлэлэригэр, үөрэхтэригэр ситиһини, өссө да бар дьон-
норугар көмөлөһө, абыры сырыттыннар дьин манна үөһэ ахтыбыт
бар дьонум дьоллоох буолун дьин этэн туран махталбын тиэрдэбин.
Мария ДМИТРИЕВА, Үөдэй олохтоҕо

Быыл тохсунньу 27 күнүгэр биһиги улахан убайбыт Азаров Кон-
стантин Константинович соһуччутук ыарахан ыарыы кэнниттэн бу орто
дойдуттан букатын араасан барбыта. Кинини тигэх суолугар атаары-
га, көмүс уңуоһун көтөхсүбүт, үлэлээбит, олоһун Партизаннаны сири-
гэр кистэспит дьоммутугар: убайбытыгар Кривошапкин С.П., уолугар
Колыба, күтүөтүгэр Костикка, Кривошапкин Аф.Т., саҥаспытыгар Криво-
шапкин О.И., ритуальной сулууска салайааччытыгар Корнилов
Л.М., кини үлэһиттэригэр Колондаров Т.Н., Аргунов П.Н., 1 Хоуста-
ах балыһатын суолпарыгар Николаев В.Р. улахан махталбытын тиэр-
дэбит. Баҕарабыт кытаанах доруобуйаны, этэнгэ буолууну.
Бырааттара, балтылара, кийинтэ

Күндү ийэм, балтыбыт, эдьийибит Кутукова Дария Николаевна уһун,
ыарахан ыарыыттан биһиги кэккэбиттэн туораабыт ыарахан күннэр-
битигэр, Дьокуускай куораттан таһааран төрөөбүт дойдутугар Мо-
дука тигэх суолугар атаарарбытыгар күүс-көмө буолбут, кутурбам-
мытын үлэстибит Модут нэһилиэгин балыһыгар Осипов В.В., Модут
орто оскуолатын коллективыгар (дир. Гуляев В.И.), норуот эмчитэ
Эверстова Л.П., Колесов П.Д., Бобровская В.Г., бары аймактары-
тыгар биһиги дьэ кэргэн аатыттан махталбытын тиэрдэбит. Бука бары
доруобай, этэнгэ буолун.

Уола, эдьийдэрэ, убайа, балтылара, саҥаһа, күтүөттэрэ

Редактор В.Г. КАСЬЯНОВ

ОТДЕЛЛАР: информация,
сурук, төрүт культура — 41496;;
бухгалтерия — 41141;
факс — 41141;
редакционнай- издательской
ситим — 41332

Тэрийэн таһаарааччылар: СР Правительствота, «Нам улуһун «Э сиэли» хаһыат редакцията» го-
сударственной учреждение. Маасабай информация средстволарын туһунан РФ сокуоннарын туту-
уну хонтуруоллуур уонна регистрациалыыр РФ бэчээккэ Госкомитетын СР региональной управлени-
етыгар 2003 с. бэс ыйын 20 күнүгэр регистрациаламмыт нүөмэрэ — ПИ №19-0428.

Сурукка ааккытын-суолугун, үлэбитин, дьыбэти аадырыһын чопчу ыйы. Редакцияга киир-
бит суруктар төһөрүллүбэттэр. Автор этэрэ хаһыат санаатыһынын мэлдьи биһр буолбат.

«ЭНСИЭЛИ» - Нам улуһун хаһыата.

678380, Саха Республиката, Нам улуһа, Нам сэл, Заложная уул. 4.

E-mail: editor@namtsy.sakha.ru

«Э сиэли» хаһыат
РИС талыһына, та ылыһына
уонна бэчээттир сыаҕар бэчээттэнэ.
Аадырыһа: Нам сэл, Заложная уул. N4
Формата А3. Кээмэйэ 2,0 бэчээт. лис
Кө үл сыананан атылланар
Индекс — 54889 Тираһа — 2307
Бэчээккэ илии баттанытын графика —
12:00 ч. 18.02.2011 с.
Бэчээккэ илии баттанна — 11:20 ч. 18.02.2011 с.